

Marc per a l'elaboració dels plans d'estudis dels Màsters

(Aprovat per la Comissió d'Afers Acadèmics del 21 de març de 2006)

Aquest document vol ser un marc flexible per a guiar l'elaboració dels plans d'estudis dels màsters que la UAB endegarà el proper curs 2006-2007. Tot el procés de generació de la informació i d'aprovació d'aquests màsters ha estat precipitat, però el Consell de Govern de la UAB va considerar que la nostra universitat no es podia quedar endarrerida o al marge. Això, juntament amb els canvis profunds que generarà la nova concepció i estructuració dels estudis, fa que siguem davant un document obert i modificable d'acord amb la pràctica que se'n derivi. És evident que cal determinar algunes condicions d'aplicació general per evitar una dispersió no gens desitjable en un campus tan divers com el de la UAB; però també és evident que no podem veure aquestes condicions com a una normativa estricta i inamovible. Esperem que sigui un instrument bo i eficaç, que ens permeti fer palès tot allò de diferent que existeix en cadascun dels estudis que ens disposem a organitzar.

0 - Antecedents

Amb la nova estructura del Postgrau, les Universitats tenen la capacitat de definir l'oferta de Màsters Oficials, sempre que s'adeqüin als criteris fixats pel DURSI, i la capacitat per a definir les característiques i els continguts dels plans d'estudi dels títols oficials de Màster, excepte dels que tinguin directrius pròpies (màsters amb competències professionals). Els màsters oficials són, de fet, la primera concreció de la nova configuració dels ensenyaments universitaris en el marc de l'EEES.

El propassat 15 de Novembre 2005, d'acord amb les indicacions rebudes des del DURSI, totes les universitats catalanes varen presentar la seva proposta de Programes Oficials de Postgrau, indicant els Màsters susceptibles d'iniciar-se el proper curs acadèmic 06-07, així com una proposta dels Màsters previstos per l'horitzó 2010.

La Junta del Consell Interuniversitari de Catalunya, en la seva reunió del 9 de febrer de 2006, ha aprovat la llista de màsters oficials que poden iniciar la seva implantació a partir del curs acadèmic 06-07. Així mateix, s'han aprovat els criteris referits al nombre de matriculats que hauran de tenir els màsters per a poder-se impartir.

Degut a la limitació del calendari marcat pel Reial Decret 56/2005 i la recepció dels criteris per part del DURSI, les universitats varen presentar propostes de títols de màsters que s'adequaven de forma general a la nova estructura dels Programes Oficials de Postgrau,

però sense tenir encara el marc específic per a l'elaboració dels plans d'estudi.

El marc que es presenta a continuació estableix les especificitats necessàries per a l'elaboració del pla d'estudi a desenvolupar per a cada un dels títols de màster.

1. Situació i context d'implantació dels nous màsters oficials.

Cal tenir present que durant els propers anys, el nombre més important de Màsters que es programaran ho seran a partir de la transformació d'actuals Programes de Doctorat, atès que aquests hauran d'iniciar el seu procés d'extinció abans del dia 1 d'octubre de 2007.

Els màsters oficials són la nova via ordinària d'accés al doctorat. Si s'ha cursat un màster oficial, normalment dels orientats a recerca, es podrà accedir a un doctorat, el qual comprendrà l'elaboració i presentació de la tesi.

D'altra banda, mentre que no acabin els primers futurs graduats de les noves titulacions de grau, la major part dels estudiants candidats per als estudis de Màster seran els actuals llicenciats, enginyers, diplomats o enginyers tècnics dels diferents estudis.

Els actuals llicenciats i/o enginyers accediran directament al segon any del màster, mentre que els diplomats i enginyers tècnics ho faran al primer any. Això ens obliga, de fet, a ofertar els 120 crèdits simultàniament durant l'any d'inici del Programa.

La convivència de les actuals llicenciatures (amb estructures de 1r i 2n cicle) amb l'estructura del Programa Oficial de Postgrau que incorporarà 2n cicle (títol de màster) i 3r cicle (títol de Doctor) ens obliga a establir taules d'equivalències entre els mòduls que formin part del 1r any del màster i les assignatures del 2n cicle de les titulacions relacionades. Els estudiants del 1r any de màster es matricularan de mòduls que tindran docència alternativa en assignatures existents.

En relació amb els estudiants que sol·licitin l'admissió als Programes de Màster i que presentin titulacions obtingudes en universitats estrangeres, caldrà analitzar el seu expedient per avaluar si poden i com accedir a les noves titulacions.

2. Títols de màster:

D'acord amb el RD número 56/2005 hi haurà màsters amb un únic títol i màsters on el títol contemplarà l'especialitat cursada per l'estudiant.

Sense que tingui cap tipus de repercussió en el títol de màster, aquesta universitat considera la possibilitat d'oferir "itineraris" dintre d'un màster de títol únic.

3. Tipologia de màsters

Es podran programar màsters:

- Acadèmics
- Professionals
- De recerca
- *Mixtos (mes d'una tipologia)*

La tipologia del Màster determinarà el nombre de crèdits obligatoris a cursar per l'estudiant.

4. Estructura del pla d'estudis.

El desenvolupament dels nous plans d'estudi s'ha de fer en el marc del perfil de formació del futur titulat basat en resultats d'aprenentatge, els quals s'expressen en forma de competències.

Els plans d'estudi estan estructurats en crèdits europeus (ECTS), que es caracteritzen perquè tenen en compte, a més de les hores lectives, totes les activitats de l'estudiant en el procés d'aprenentatge.

Les sigles ECTS corresponen a European Credit Transfer System (Sistema Europeu de Transferència de Crèdits). És l'estàndard adoptat per totes les universitats de l'EEES per tal de garantir la possibilitat de comparar entre sí els estudis que ofereixen. En l'àmbit de l'EEES s'ha acordat que un curs acadèmic és de 60 crèdits ECTS, on el nombre d'hores assignades a un crèdit ECTS està entre les 25 i les 30 hores. Es permet, així, adequar el curs acadèmic a les característiques i especificitats de cada país en general i de cada universitat en particular.

En el cas de la nostra universitat, hem definit que el curs acadèmic és de 1500 hores, on cada crèdit ECTS equival a 25 hores de treball de l'estudiant.

Tenint en compte les característiques dels continguts previstos per als diferents tipus de màster i amb l'objectiu de garantir la màxima flexibilitat, es preveu el mòdul com a nova unitat bàsica de formació, que estructura els plans d'estudis. Els mòduls podran ser de 10 o de 15 crèdits ECTS.

Tot i que els plans d'estudis dels màsters podran ser d'entre 60 o 120 crèdits, durant el període de transició que iniciem, normalment els plans d'estudis seran de 120 crèdits ECTS (60 + 60), a realitzar en 2 anys acadèmics.

Durant aquest període de transició, el primer any del màster (els primers 60 crèdits) té per objectiu aconseguir anivellar el currículum (normalment de 180 crèdits ECTS) d'estudiants provinents de diferents orígens acadèmics. En aquest context, aquests 60 crèdits seran crèdits amb continguts bàsics de nivell assimilable a assignatures del 2n cicle actual. Caldrà, doncs, ofertar una sèrie de mòduls que portaran associat un quadre d'equiparació amb assignatures de 2n cicle, que seran les que hauran de cursar els estudiants.

En el 2n any del màster (segon bloc de 60 crèdits) és on es donarà una identitat diferenciada al títol a partir d'una determinada obligatorietat i on hem d'assegurar el nivell de continguts avançats.

Cada curs acadèmic s'estructura en 2 semestres de 30 crèdits. L'opció feta per la semestralitat vol facilitar l'intercanvi i la mobilitat d'estudiants amb d'altres universitat europees, on de forma majoritària han optat per estructures de 2 semestres.

En un semestre un estudiant podrà cursar 3 mòduls de 10 crèdits ECTS o 2 mòduls de 15 crèdits ECTS. Els mòduls es podran programar de forma consecutiva o simultània dintre d'un mateix semestre. De forma general, 60 crèdits ECTS es traduiran en un mínim de 4 o un màxim de 6 mòduls per curs acadèmic.

5. Els mòduls i tipus de mòduls

Un mòdul és la nova unitat que estructura els Plans d'estudi, substituint i ampliant la unitat d'assignatura utilitzada fins ara.

Un mòdul és una unitat bàsica de formació, formalment estructurada per una sèrie de continguts i que porta associats uns resultats d'aprenentatge. Un mòdul és avaluable de forma indivisible i permet assolir objectius associats al perfil de formació.

Un mòdul pot ser obligatori en un màster i ser optatiu en un altre. Mai, però, seran divisibles els seus continguts.

S'estableixen en 3 tipus de mòduls:

1. Mòduls de formació acadèmica
2. Mòduls de recerca (continguts relatius a metodologia d'investigació o treballs de recerca)
3. Mòduls d'especialització professional (preparen per l'exercici d'una professió i poden incloure pràctiques en empreses, institucions o projectes)

Cada mòdul tindrà un responsable que vetllarà per la seva coordinació i l'avaluació, la relació entre els diferents professors que hi participin i la interlocució amb els estudiants.

El mòdul serà la unitat de matrícula i avaluació que figurarà tant a les actes com als expedients.

Només hi haurà una convocatòria, és a dir, un únic tancament d'acta. Dintre del mòdul es podran programar totes les activitats d'avaluació que es considerin pertinents.

L'establiment del pla d'estudis a nivell de mòdul permetrà una major flexibilitat per a l'estructuració dels continguts i activitats que en formen part.

6. Crèdits obligatoris i crèdits optatius

La voluntat de la UAB és la d'oferir màsters de qualitat que responguin als perfils de formació i que tinguin "trets diferencials" per a cada una de les diferents tipologies de màster.

Amb aquesta finalitat, la UAB vol establir una determinada "obligatorietat" respecte al nombre i tipologia dels crèdits a cursar pels estudiants, per tal de garantir que els mòduls cursats reflecteixin no només el mínim comú d'un màster UAB, sinó també el perfil de formació específic a la seva tipologia.

El pla d'estudis d'un màster definirà l'oferta de crèdits obligatoris i optatius d'acord amb el nombre de crèdits mínims i màxims que es defineix a continuació:

6.1. Crèdits obligatoris per Màster amb títol únic.

El nombre mínim i màxim de crèdits obligatoris que configuren l'estructura del màster d'acord amb la seva tipologia s'indica en el quadre següent:

	ECTS Treball Recerca	ECTS Acadèmics	ECTS Projecte/ Pràctiques
Màster de Recerca	mín.15/màx.30	mín. 10	-
Màster Acadèmic	-	mín. 30	-
Màster Professional	-	mín. 30	mín.15 /màx.30

Aquests nombres mínims i màxims de crèdits obligatoris fan referència només als 60 crèdits relatius al 2on any del màster i a aquells màsters que no tenen especialitats.

En el cas d'un màster "mixt" haurà d'acomplir els requisits de les tipologies que contingui.

En el cas en què un màster de títol únic tingui itineraris, haurà d'incloure un mínim de 2 mòduls obligatoris comuns per a tots els itineraris. Si els itineraris són de tipologia diferent, cada itinerari haurà d'acomplir els requisits corresponents a la seva tipologia.

La programació d'itineraris en un màster estarà condicionada al nombre d'estudiants preadmesos.

6.2. Crèdits obligatoris per Màster amb especialitats

D'acord amb el Reial Decret 56/2005, un mateix títol de màster podrà incloure diverses especialitats.

Un màster amb especialitats ha de tenir, com a mínim, un mòdul obligatori comú a totes les especialitats. Dins de l'especialitat, el tronc comú obligatori ha de superar els 30 crèdits ECTS i pot incloure el treball de recerca i/o les pràctiques professionals.

L'estudiant que cursi una especialitat haurà de cursar el mòdul obligatori del màster (de 10 o de 15 crèdits) i els mòduls obligatoris de l'especialitat.

La programació d'especialitats en un màster estarà condicionada al nombre d'estudiants preinscrits.

7. Oferta d'Optativitat

De forma general, un cop establert el nombre de crèdits obligatoris i de crèdits optatius d'un màster, es podran programar el doble de crèdits optatius dels que ha de cursar l'estudiant (ràtio 2:1). L'oferta d'una optativitat addicional estarà condicionada al nombre d'estudiants matriculats en el màster en les edicions anteriors.

L'oferta d'optativitat es podrà complementar amb:

- ✓ Mòduls d'un altre itinerari
- ✓ Mòduls d'una altra especialitat
- ✓ Mòduls d'un altre màster del mateix POP
- ✓ Mòduls d'un altre POP

La programació d'un mòdul optatiu requereix un mínim de 5 estudiants.

8. Presencialitat:

De forma general, es considera que les activitats formatives col·lectives que requereixen un paper de lideratge per part del professor han d'estar entre el 20% i el 30% del nombre total d'hores de treball de l'estudiant. Aquests límits han d'acomplir-se a nivell de mòdul, excepte en aquells mòduls relatius a treballs de recerca, pràctiques externes, projectes o similars.

Presencialitat:

		20%	30%
60 crèdits (1 curs)	1.500 hores	300 h	450 h
30 crèdits (1 semestre)	750 hores	150 h	225 h

1 crèdit ECTS = 25 hores (treball total estudiant)

A nivell de la guia docent, s'explicitarà la distribució de les diferents activitats formatives per a cada un dels mòduls.

9. Ordenació acadèmica

➤ Calendari:

El calendari es fixarà cada any per la Comissió d'Afers Acadèmics. De forma orientativa, el calendari tindrà una durada a l'entorn de 38 setmanes, amb 2 semestres de 18-19 setmanes i una setmana intersemestral.

➤ Tancament d'actes:

Hi haurà un tancament d'actes al final de cada semestre, que es fixarà en el calendari aprovat per la Comissió d'Afers Acadèmics.

El mòdul serà la unitat d'avaluació que figurarà tant a les actes com als expedients.

➤ Reconeixement:

Pels mòduls dels primers 60 crèdits ECTS es podran reconèixer continguts d'estudis de llicenciatures, enginyeries, arquitectures o d'altres estudis de postgrau (Màsters, etc.)

Pels mòduls dels segons 60 crèdits ECTS es podran reconèixer continguts obtinguts en Programes de postgrau, Programes de doctorat, Màsters oficials o Màsters propis, fins a un màxim de 30 crèdits.

➤ Equiparació:

Els estudiants que hagin superat total o parcialment els crèdits docents i d'investigació d'un programa de Doctorat actual, podran sol·licitar i obtenir total o parcialment, si s'escau, l'equiparació entre el programa de doctorat a extingir i el Máster oficial afí.

➤ Matrícula:

El mòdul serà la unitat de matrícula i la primera matrícula serà d'un mínim de 30 crèdits ECTS.

La matrícula estarà sempre condicionada a l'admissió.

10. Documentació

La documentació que s'ha de presentar és la següent:

1. Objectius i perfil de formació
2. Criteris d'admissió i criteris de selecció dels estudiants
3. Estructura del pla d'estudis, especialitats, itineraris
 - 3.1. Per als primers 60 crèdits ECTS: quadre d'equiparació amb matèries de 2n cicle.
 - 3.2. Per als segons 60 crèdits ECTS es lliurarà una fitxa en la que s'indicarà el nom del mòdul, el nombre total de crèdits ECTS, descriptors, tipus de mòdul i la seqüència
4. Graella en que es creuin les competències i els mòduls

11. Elaboració i aprovació del pla d'estudis

De forma transitòria, la Comissió del màster elaborarà la proposta del pla d'estudis que elevarà a la Comissió de POP. La Comissió de POP consultarà la facultat o escola i els departaments que hi participin, i recollirà i resoldrà les al·legacions rebudes. Durant aquest procés, l'OPQ donarà el suport tècnic tant a les comissions de Màster com a la Comissió de POP. Un cop aprovada la proposta per a la Comissió de POP, aquesta elevarà la proposta de màster a la Comissió d'Afers Acadèmics per a la seva aprovació definitiva.

La Comissió de POP designarà un relator responsable de presentar-la a la Comissió d'Afers Acadèmics, la qual designarà un ponent per a cada màster.

Aquest procediment serà revisat a partir de l'experiència adquirida.

12. Nombre d'estudiants, preinscripció i matrícula.

La Comissió d'Afers Acadèmics fixarà anualment el nombre mínim d'estudiants preadmesos per a poder programar un màster. De la mateixa manera s'establirà un mínim per a programar itineraris i especialitats.

			Març					Abril				Maig					Juny				
Qui	ACCIÓ																				
		Preparació Marc per l'elaboració Pla d'Estudis																			
		Consulta Sectorial			16																
		Consulta Coordinadors POP			17																
		Aprovació Marc per la Comisió d'Afers Acadèmics (CAA)			21																
		Assessorament Màsters																			
		Preparació dels Plans d'Estudis																			
		Presentació del Pla d'Estudis a la Comissió de POP																			
		Aprovació del Pla Estudis per la Comissió del POP																			
		Nomenament ponent CAA																			
		Penjar informació dels masters a la web de la UAB																			
		Presentació documentació pla d'estudis Master																			
		Aprovació Pla Estudis CAA																			
		Inici procés matrícula																			

Nous POP's i títols de Màsters Oficials 2007-2008

[illegible]